

רוית משלי

גריל

קו 16 –גלריה קהילתית לאמנות עכשווית

2010

במרכז הפרויקט של רוית משלי ניצב פסל אחד גדול מימדים, גריל, הנושא גם את שמו. הפסל הוצב במגרש הספורט השכונתי, במרכז קהילתי נווה אליעזר, שד' ששת הימים 6, נווה אליעזר. הצבתו של גריל במרחב הציבורי היה מהלך מודע ומכוון ובנגישותו המיידית לתושבי השכונה ביקש לפתוח פתח לחוויה וליצירת דיאלוג בין אמנות עכשווית לקהל הרחב. לצערנו הרב, כעבור שלושה ימים מרגע הצבתו של גריל במרחב הציבורי, נפל הפסל קורבן למשחק אלים וונדליסטי ונגרם לו נזק רב. כתוצאה מכך הועבר הפסל לתצוגה בחלל הגלריה.

גריל הוא מעין רפסודת עבדים/שכירי חרב המבוססת על מודל המשחק כדור-רגל שולחן, הפוטבוליטו. שתיים עשרה דמויות נישאות על גבי הרפסודה וניתנות להזזה באמצעות הגאים הממוקמים בקצותיהם של שישה מוטות ברזל. הדמויות עשויות מקרשים ממוחזרים, חומר המשווה להן איכויות של פיסול פרימיטיבי. הן דמויות אוניברסאליות חוצות לאום ודת, חסרות זהות ונטולות מאפיינים אישיים. בזכות יכולתן לנוע ללא הגבלה הדמויות מתחככות ומתנגשות זו בזו, מעצימות את הפן האלים החבוי בעבודה, פן המעורר קונטראציות לשדה קרב, זירת גלדיאטורים ומשחקי ארקייד.

הצבתו המקורית של גריל, במרכז מגרש הספורט הפתוח וגבו אל אולם הספורט המקורה - מבנה מונומנטאלי, פסיאודו "ניאו-קלאסי" המזכיר מקדש יווני, ביקשה בנוכחותו ב'נף' להדגיש את הקשר לעבר, להיסטוריה, לשריד. נוכחותו הפיזית נתפסה כ'תפאורה' אשר בעצמה התקיימה בתוך תפאורה רחבה יותר, מעין מובלעת הכלואה במובלעת אחרת.

האיכויות המשחקיות של הפסל מעודדות באופן מיידי אינטראקציה עם הצופה אך שלא כמו תקדימים אמנותיים כשל מאוריציו קטלן או גל וינשטיין, אשר שמו במרכז את הפוטנציאל המשחקי של משחק הפוטבוליטו, גריל מתפקד בראש ובראשונה ברמה המטפורית. העבודה חושפת את הכוחניות, הדינמיות והתחרותיות האופיינית כל כך למשחקי שולחן ומגרש. החייתי והתוקפני שבאדם הם רק חלק מהרגשות המשתחררים במהלך המשחק. העבודה של משלי מרחיבה את השיח להיבטים סוציולוגיים, התנהגותיים ואוניברסאליים המתקשרים למשחקי מגרש ומעלה על הפרק אספקטים כמו 'תופעת העדר', פופוליזם, פולחניות וטקסיות, סגידה ושיעבוד. משלי מצליחה למזג ביצירתה החדשה בין הקונקרטי והשקול לבין הומור ומידה רבה של אבסורדיות. לא כל האלמנטים בעבודה מממשים את הפוטנציאל שלהם, למשל: הגאים של מכוניות מותקנים על מוטות של רפסודה שאינה נוסעת לשום מקום; שימוש בקונסטרוקציית ברזל כבדה סוגרת על הדמויות אך מאפשרת לכדור לצאת דרך פתחי הקונסטרוקציה.

לצד גריל, מוצג בחלל הגלריה קטע וידאו מתוך מצלמות ההבטחה שבמגרש הספורט, המתעד את הפסל במצבו ובמקומו המקורי במרחב הציבורי. בהקלטה נחשפים רגעים קסומים בהם ילדי השכונה משחקים בפסל ונהנים מהאינטראקציה עימו בעת פתיחת התערוכה.